

Олена Ф. Андросова

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Здійснено комплексний аналіз сучасного стану впровадження цифрових інструментів на промислових підприємствах України в умовах трансформаційних економічних і технологічних змін, посилених наслідками повномасштабної війни. Доведено, що цифрові інструменти сьогодні виступають стратегічним активом для підвищення ефективності виробництва, оптимізації витрат, поліпшення якості продукції, забезпечення гнучкості виробничих систем та стійкості підприємств до зовнішніх викликів.

Визначено оцінку поточного стану цифровізації в промисловому секторі України, аналіз ключових цифрових технологій, виявлення переваг і ризиків їхнього впровадження, а також вивчення галузевих особливостей і механізмів державної підтримки цифрової трансформації. Результати дослідження свідчать, що рівень цифровізації промислових підприємств України є суттєво нижчим порівняно зі сферою послуг та з аналогічними показниками в країнах Європейського Союзу. Наведено статистичні дані Forbes Ukraine та KPMG, які вказують на наявність значного цифрового розриву між малими, середніми та великими виробничими підприємствами. Висвітлено обмежені можливості МСП щодо інтеграції цифрових технологій через брак фінансів, нестачу ІТ-спеціалістів та низьку цифрову обізнаність.

Проаналізовано тенденції впровадження ключових технологій: автоматизації виробництва, Інтернету речей (IoT), штучного інтелекту, хмарних рішень, аналітики великих даних та концепції «розумних заводів». Показано, що автоматизація стає стратегічним пріоритетом для подолання дефіциту робочої сили та підвищення продуктивності. Встановлено поступове зростання інтересу до IoT для екологічного моніторингу, управління енергоспоживанням та предиктивного обслуговування обладнання. Наголошено на низькому рівні впровадження ШІ у виробництві, однак підтверджено стратегічну зацікавленість підприємств у його майбутньому застосуванні.

Висвітлено основні бар'єри на шляху цифровізації промислових підприємств: кіберзагрози, кадровий дефіцит, слабку інфраструктуру, фінансові обмеження та культурні бар'єри. Окремо проаналізовано вплив руйнування ІКТ-інфраструктури внаслідок війни на можливості цифровізації. Акцентовано на важливості розвитку цифрових компетенцій та створення програм підтримки цифрової трансформації промисловості. Окреслено державні ініціативи, серед яких екосистема «Дія», Стратегія Industry 4.0, а також наголошено на потребі спеціалізованих програм для промислових компаній.

Ключові слова: промислові підприємства, цифровізація, цифрова трансформація, спеціалізовані програми, цифрові інструменти.